

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 4571/2024 din data de 27.03.2024

Biroul permanent al Senatului

Bp. 105 / 1.04.2024

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

L. 204 / 8.04.2024

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 1141 din 04.03.2024, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, pentru modificarea art. 77 din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (b105/28.02.2024)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 21 martie 2024 a Comisiei nr. 1 – reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Propunerea legislativă a fost analizată de comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii din perspectiva exprimării unui punct de vedere, reținându-se că aceasta vizează, în esență, reglementarea unei noi măsuri de siguranță – castrarea chimică, care ar urma să poată fi dispusă față de persoana care a săvârșit una dintre faptele prevăzute la art. 218¹ (violul săvârșit asupra unui minor), art. 219¹ (agresiunea sexuală săvârșită asupra unui minor) sau la art. 222 (racolarea minorilor în scopuri sexuale) din Codul penal, fără a fi necesară exprimarea consimțământului persoanei față de care se dispune măsura.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În condițiile în care gravitatea infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale este evidentă, apare firească preocuparea legiuitorului de a identifica cele mai potrivite mijloace, inclusiv de natură penală, pentru a asigura protecția persoanelor împotriva acestor fapte ilicite.

Cu atât mai legitimă este această preocupare în situația în care victimele unor astfel de infracțiuni sunt persoane extrem de vulnerabile, precum minorii, în cazul cărora consecințele săvârșirii unor infracțiuni de natură sexuală sunt accentuate semnificativ de riscul evident de a le fi afectată grav dezvoltarea psihofizică.

În același timp, oricât demers în această direcție, alături de necesitatea de a răspunde eficient scopului pentru care este inițiat, trebuie să fie în acord cu dispozițiile interne și internaționale referitoare la drepturile fundamentale ale omului. În concret, din perspectiva măsurii de siguranță vizate de propunerea legislativă, este necesară o analiză pentru verificarea conformității acesteia cu dreptul fundamental la integritate fizică și psihică recunoscut oricărei persoane, inclusiv acelor care comit infracțiuni de o gravitate deosebită.

În acest sens, sub un prim aspect, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că propunerea legislativă nu cuprinde o definiție a sintagmei „castrarea chimică”, astfel încât să fie determinate sau determinabile procedurile medicale pe care le implică aceasta și să poată fi evaluate științific atât consecințele directe pe care le-ar avea asupra persoanelor vizate, cât și riscurile asociate, precum eventualele efecte adverse ale substanțelor chimice folosite în cadrul unor astfel de proceduri.

Această deficiență a propunerii legislative nu poate fi suplinită de faptul că în expunerea de motive se arată că *„presupune administrarea pentru restul vieții de medicamente bazate pe compuși chimici sau de hormoni sintetici pentru a îndepărta interesul sexual și pentru a face imposibil actul sexual”*, fiind necesară prevederea unor dispoziții clare în lege care să răspundă în mod corespunzător cerinței de predictibilitate a cadrului normativ.

Sub un alt aspect, Comisia a reținut că problema castrării chimice a constituit obiectul unor analize concrete realizate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT), în contextul în care unele state, precum Polonia, Slovacia sau Danemarca, au admis posibilitatea folosirii unei astfel de proceduri.

Rezultatele acestor analize sunt sintetizate în cuprinsul studiului intitulat „Aspecte de drept comparat și drept internațional privind pedeapsa cu castrarea”, elaborat de Centrul de Resurse Juridice din Republica Moldova în contextul în care în legislația acestui stat au fost introduse, prin Legea nr. 34 din 24 mai 2012, dispoziții care permiteau aplicarea, ca măsură de

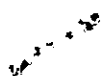
Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

siguranță, a castrării chimice față de persoanele condamnate pentru anumite infracțiuni sexuale.¹
Potrivit acestui studiu:

„CPT a constatat în rapoartele sale în privința Poloniei, Danemarcei și Slovaciei (...) că, în principiu, castrarea chimică a condamnaților pentru comiterea infracțiunilor sexuale nu este contrară Convenției Europene pentru prevenirea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante. Totuși, acest tratament trebuie să respecte următoarele condiții (a se vedea Rapoartele CPT în privința Poloniei și Slovaciei):

1. legislația trebuie să prevadă condițiile în care tratamentul poate fi aplicat și cele în care tratamentul nu poate fi aplicat. Aplicarea automată a castrării chimice în privința unor categorii de infracțiuni este inacceptabilă. Decizia cu privire la aplicarea tratamentului urmează a fi luată în baza unei examinări individuale;

2. tratamentul urmează a fi aplicat doar cu acordul condamnatului, iar acordul să nu fie viciat. Până la exprimarea acordului, persoana trebuie informată despre efectele adverse ale tratamentului. Ea trebuie să poată să-și retragă consimțământul în orice timp;

3. chiar dacă condamnatul este de acord, administrarea tratamentului urmează a fi decisă, în urma unei examinări individuale, de o comisie din care să facă parte și medici;

4. condamnatul urmează a fi examinat medical prealabil, în timpul și după tratamentul administrat. De asemenea, el trebuie să aibă acces la o consultație medicală independentă. Evaluarea tratamentului urmează a să fie făcută de către o autoritate medicală independentă;

5. pentru a preveni recidiva, tratamentul trebuie să fie însoțit de psihoterapie și alte forme de consultanță. Consultanța psihoterapeutică și de altă natură trebuie să continue și după finalizarea tratamentului medical;

6. castrarea chimică nu trebuie să fie o condiție pentru eliberarea condamnaților.”

Standardele de reglementare reținute de CPT și faptul că legea adoptată în anul 2012 nu era conformă cu acestea au constituit temeiurile pentru care Curtea Constituțională a Republicii Moldova a declarat neconstituționale dispozițiile introduse prin această lege.²

Având în vedere că aceste standarde rezultă din necesitatea ca orice demers în direcția reglementării și aplicării castrării chimice să fie conform cu exigențele impuse de Convenția Europeană pentru prevenirea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, dar asigură, în același timp, și respectarea reglementărilor interne și internaționale referitoare la dreptul fundamental la integritate fizică și psihică, este absolut necesar ca orice inițiativă legislativă referitoare la castrarea chimică să fie în acord cu cele stabilite de CPT.

¹ Studiul este disponibil la adresa <https://old.crim.org/en/aspecte-de-drept-comparat-si-drept-international-privind-pedeapsa-cu-castrarea/>.

² Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 18 din 4 iulie 2013, disponibilă la adresa <https://www.constcourt.md/ccdocview.php?tip=hotariri&docid=459&l=ro?tip=hotariri&docid=459&l=ro>.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Propunerea legislativă transmisă spre avizare nu răspunde acestor exigențe, motiv pentru care comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că nu poate fi adoptată în forma propusă.

În final, este de menționat și faptul că în activitatea parlamentară anterioară au mai existat inițiative legislative referitoare la castrarea chimică, care însă au fost respinse de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în ședințele din 13 octombrie 2015 (PL-x nr. 44/2015) și 9 martie 2021 (PL-x nr. 461/2018).

Cu deosebită considerație,

Judecător Andreea Simona UZLĂU
Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011